

Reenkarnasyon üzerine

Kıbrıs'tan Aziz Badıllı: "Reenkarnasyon (tenasüh) nedir? Bunu iddiâ edenler var? İslâm'daki yeri nedir? Açıklar mısınız?"

Öldükten sonra hayatın devam ettiği inancı haktır. Bu inanç, hak olsun, batıl olsun, bütün dinlerin gündeminden hiçbir zaman düşürmedikleri en temel inançtır. Fakat bu önemli inançta peygamberlerin doğru bilgi ve haberlerine inat, ne esef vericidir ki, insanoğlu yanlış ve batıl inançlar da geliştirmiş ve maalesef peşinden de milyonları sürüklemiştir. Reenkarnasyon ya da tenasüh de denilen ruh göçü inancı bunlardan birisidir.

Bütün peygamberler öldükten sonra hayatın devam ettiği, ruhların ölmediği, kıyametten sonra yeniden dirilişin vâkî olacağı ve âhirette hayatın ebedî olduğu haberini insanlığın dimağına sürekli perçinleyerek işlemişlerdir. Bu hak haber, en son âhîrzaman Peygamberine (asm) gelen âyetlerde ifadesini bulmuş ve çok net biçimde insanlığı ebedî hayata çağırmıştır. Fakat hep kısır döngüsünün kurbanı olan insanoğlu, öldükten sonra hayatın devam etmesini çok içten temennî etmekle beraber, kimi zaman bu temennîyi batıl bir çerçeveye oturtmuştur.

İnsanoğlu, "Öldükten sonra hayat olsun; ama benim kafamda şekillendiği gibi olsun!" deme hakkına sahip olabilir mi? Öldükten sonra hayat elbette var; ama Yüce Yararıcı'nın dilediği, haber verdiği ve vaad ettiği şekilde var. Yüce Yararıcı bunu Kur'ân'ında haber vermiştir. Kur'ân'da reenkarnasyon yok, fakat öldükten sonra hayat vardır, diriliş vardır; ruh göçü yok, fakat ruhların özgün biçimde ve müstakil olarak hayatlarının devamlılığı vardır; insanın başka bir bedende tekrar dünyaya dönmesi söz konusu değil, fakat lâtîf, iyi ruhların dünyada olsun, sair gezegenlerde olsun, dilediği ulvî mekânlarda olsun gezmeleri söz konusudur.

Reenkarnasyon, ölen kimsenin ruhunun, dünyada bir başka insanın veya hayvanın bedenine geçtiği şeklindeki batıl inanıştır. Ruh göçü veya tenasüh inancı da denmektedir. Eski Hind geleneğinde, Firavun dönemi inançlarında, putperest inanışlarda, Budizm'de ve sair ilkel inançların hemen hepsinde görülen bu batıl inanış, gelenekten geleneğe değişiklikler de göstermiştir. Kimi inançlarda ruhun insandan insana, kimisinde insandan hayvana, bazısında hayvandan insana geçişi tarzında anlayışlar geliştirilmiştir. Ki, hiçbirisi hak ve hakikat değildir.

Zaman zaman bir takım kimselerin ortaya çıkıp, kendilerinin ikinci hayatı yaşadıklarını, önceki hayatlarının başka bir ülkede, başka bir cinsiyet veya meslek içinde geçtiğini iddiâ ettikleri, hatta o ülke, o zaman veya o meslekle ilgili bir takım doğru bilgileri de delil olarak sıraladıkları görülmektedir.

Bu tür iddialara gelince Dünyanın altı, üstü, sağı, solu boş değildir. Meselâ, dünya üzerinde bizimle birlikte bir cinler âlemi vardır. Cinler âleminde hayat vardır. Yine meselâ, dünyanın bir perdesinin altında ölen insanların ruhlarının bulunduğu bir berzah (kabir) âlemi vardır. Berzah âleminde hayat vardır. Keza, dünyanın bir diğer perdesinin ötesinde, içinde dünyanın her türlü olayının en ince ayrıntısına kadar görüntü ve ses kayıtlarının bulunduğu bir misal âlemi, yani bir arşiv âlemi, yani bir yaşananlar âlemi vardır. Hazret-i Âdem'den (as) beri insanlığın bütün macerasının tutulduğu ana defterler ve kayıtlar, tabir caizse CD ve disketler buradadır. Bediüzzaman'ın ifadesiyle binler dünya kadar büyük ve geniş bir uhrevî sinemadır burası ve pek büyük bir fotoğraf makinesi ile alınan dünyanın her türlü manzarası ve olayları bu âleme akmaktadır.¹ Yine keza, dünyanın bir başka perdesi ötesinde, gerçekleşmek üzere yeryüzüne yaklaştırılmış bir mukadderat, yani olacaklarla ilgili bir Levh-i Ezelî defteri olan Mahv ve İspat ön kayıtları, yani gelecekle ilgili bir plân ve program âlemi vardır.² Ve kezâ, dünyanın bir başka perde ötesinde, bu görüp içinde yaşadığımız âlemin tenteneli bir perde biçiminde üstüne serpildiği bir melekler ve ruhlar âlemi vardır.³

Ruhumuz çok geniş ve basittir. Dün bahsettiğimiz mânevî âlemleri her ne kadar fizikî olarak görmüyorsak, seslerini işitmiyorsak ve onlarla temas kurmuyorsak da, ruhumuz çok ender de olsa, gizli veya açık bu âlemlerle yakınlık kurabilmektedir. Bazen rüya yoluyla, bazen fazlaca gelişen bir duygumuzun açtığı bir pencere yoluyla, zaman zaman bu âlemlere yakınlaştığımız olur. Meselâ bazen rüyamızda berzah âlemine yaklaşır, ölmüş dedemizi görür ve onunla konuşuruz. Rüyamızda bazen misâl âlemiyle temas kurar, bazen cinler âlemine yaklaşır, bazen de vukuu yaklaşan bir olayı kader âleminden farklı sembollerle görürüz. Hayalimiz bütün gördüklerine bir şekil ve bir sûret biçer ve bizim için tanıdık şekillerle bize gösterir. Yorumu da bize kalır.

Öte yandan, çok ender de olsa bazı insanların muhtemelen bir psikolojik rahatsızlık sebebiyle bazı duyguları, abartılı şekilde, yukarıda belirttiğimiz âlemlerden biriyle yakınlığını sürdürür. Bu yakınlığı, yaşadığı dünya âlemi ölçüleriyle yorumlamaya kalktığı zaman ise ortaya saçma sapan bir takım yorumlar çıkabilir. Geçmişte falanca yerde yaşamış olarak kendisini tanımlayan kimse, yukarıda bahsi geçen âlemlerden birisiyle fazlaca yakınlık kurmuş ve muhtemelen psikolojik dengesini bozmuş

olduğundan isabetsiz yorumlar yapmaktadır. Böyle kişiler ortaya çıkıp kendilerinin ya başka bir insan bedeninde olduğunu, ya geçmişte de yaşadığını, ya da kendisini bir hayvan karakterinde hissettiğini söyleyebilmektedirler. Tedâvî olmaları gerekirken, yön değiştirip, reenkarnasyon meraklılarına malzeme olmaktadır. Medya da bunu kullanmaktadır.

Diğer yandan, hak dinlerde var olan, Peygamber Efendimiz'in (asm) haber verdiği ve Üstad Bedüzzaman Hazretlerinin yorumladığı gerçek şudur: Salih (iyi) ruhlar ölünce kabirlerinde kalmazlar, gökleri ve yerleri gezerler. Bir kısmı Cennete mahsus yeşil kuşların içinde, bir kısmı şehâdet âlemi de denen bu yaşadığımız âlemdeki kuşçukların ve sineklerin içlerinde gezerler ve o kuşçukların duygularıyla dünyayı temaşa ederler, izlerler, tefekkür ederler. Bir kısım Cennet ehli kimseler, berzah âleminde iken "Tuyurun hudrun" denilen yeşil kuşların içinde Cennette gezerler.⁴ Demek sâlih ruhlar serbesttirler; kabirlerinde mahpus olmuyorlar, yıldızlarda, dünyada ve değişik yerlerde Allah'ın izniyle diledikleri gibi geziyorlar.⁵

Kanaatimize göre, ilkel dinlerdeki reenkarnasyon inancı, hemen her Peygamberle geçmişte insanlığa bildirilen "sâlih ruhların gezmesi" hakikatinin, yine insanlar eliyle deforme edilmiş, yani bozulmuş bir şeklidir. Malûm; babasız doğan Hazret-i İsa'ya "Allah'ın oğlu" diyecek kadar zaman zaman hoyratlaşan, akıldan, idrâktan, iz'andan ve insaftan uzaklaşan insanoğlu, hak dinlerin getirdiği gerçekleri bozmakta ve değiştirmekte çok maharet sergiledi. Hayatı seven, fakat sorumluluktan kaçan insanoğlu, sorumluluk getiren âhiret inancı yerine, sadece bir hayat ümidi veren reenkarnasyonu abartılı olarak benimsedi. Oysa âhiret inancı varken, reenkarnasyona sapmaya ne ihtiyaç var? Zaten âhirette hayat vardır!

Unutulmamalıdır ki, çürük ve batıl inançların tek çaresi sağlam inançlardır. İslâmiyet'in ter ü tâze âhirete îmân akîdesi bütün batıl inançları ve bütün reenkarnasyon anlayışlarını kökünden yıkacak güçtedir.

Nitekim Cenâb-ı Allah Kur'ân'da, "Biz ölüleri diriltiyoruz"⁶ demektedir. Bu diriliş ruhun kendi kişiliğinde ve müstakil hüviyetiyle dirilişinden başka bir şey değildir. Ne Kur'ân'da, ne de hadislerde reenkarnasyona haklılık verecek tek bir işaret yoktur.

Evet, öldükten sonra hayat vardır; fakat ilkel iddiacıların dediği gibi "başka bedenlere göçüş" şeklinde değil; Kur'ân'ın ilân ettiği gibi "müstakil diriliş" biçimindedir.

Dipnotlar:

1- Sözler, s. 148;

2- Lem'alar, s. 106;

3- Sözlür, s. 470

6- Müslim, 3/1502;

7- Sözlür, s. 466;

8- Yâsîn Sûresi, 36/12